

PREDLOG ZAKONA
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH
ZAKONA

O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU

Pripravili Socialni demokrati
*na podlagi osnutka civilne pobude Sinteza
in ob sodelovanju ZSSS, ZDUS in MSS*

Ljubljana, 1. marec 2017

PREDLOG
ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH
ZAKONA O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU (ZSDH-1B)

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejem zakona

1.1. Povzetek

Oceno stanja in razloge za sprejem predlaganih rešitev je mogoče na kratko povzeti:

- **Potreba po povečanem zaupanju javnosti** do dela SDH
- Potreba po **več ekonomske demokracije** v upravljanju SDH
- Potreba po **natančni razmejitvi pristojnosti** med NS in upravo
- Spoštovanje **Strategije upravljanja kapitalskih naložb države**
- **Poseben položaj SDH** kot varuha javnega interesa, zato potreba po transparentnosti in demokratičnem nadzoru javnosti

1.2. Potreba po povečanem zaupanju javnosti do dela Slovenskega državnega holdinga

Slovenski državni holding (SDH) kot upravitelj kapitalskih naložb (podjetij in njihovih deležev) v lasti države je zavezan predvsem **javnemu interesu: upravljanje več kot 12 milijard evrov vrednega državnega premoženja** v obliki podjetij in njihovih poslovnih deležev. Pomembno pojmovno razlikovanje in razumevanje razlike med **lastniško vlogo** in odgovornostjo (ki jo nosi vlada kot skupščina SDH) in **upravljsko vlogo** in odgovornostjo (ki jo ima SDH) se v javnosti vzpostavlja šele počasi, saj je bil SDH v prvotno sprejeti verziji Zakona o SDH (ZSDH) zamišljen kot upravitelj in hkrati lastnik celotnega premoženja. Šele novelirani in zdaj veljavni Zakon o SDH (ZSDH-1) je uvedel razlikovanje med obema vlogama, ki se le počasi spreminja v ravnanja v praksi. Poleg tega razlikovanja pa je pomembna še **razmejitev upravljske in nadzorne vloge znotraj Slovenskega državnega holdinga**, ki si jo trenutno delita dvočlanska uprava in 5-članski nadzorni svet¹.

V zadnjem letu je več dogodkov pokazalo, da **neodvisno korporativno upravljanje državnega premoženja**, ki se je pričelo že v letu 2009, kljub korakom naprej **še vedno ne deluje optimalno**, predvsem pa zaupanje javnosti v procese, ljudi in odločitve še ni na ravni, da bi lahko stanje ocenili kot dobro. Nekaj primerov:

- **Poskus prodaje Telekoma Slovenije d.d.** (prelaganje odgovornosti med upravo, nadzornim svetom in vlado);
- **prodajni proces Palome**, ki ogroža poslovanje družbe;
- **prodaja Adrie Airways Tehnike**, kjer kljub izkazanemu javnemu interesu ter zanimanju in sposobnosti zaposlenih SDH ni izkoristil možnosti, da prodajo izvede kot delavski odkup;
- **prodaja NKBM in Adrie Airways**, kjer velik del javnosti meni, da je bila kupnina neustrezna;
- **menjava nadzornega sveta NLB**, ko so imenovani kandidati odstopili, še preden bi lahko dobili soglasje bančnega regulatorja;
- **poskus menjave nadzornega sveta Luke Koper**, ki se je končal z delavskim uporom v Luki Koper in odstopom predsednika uprave SDH.

Za vse te dogodke nosi dobršen del odgovornosti tudi dejstvo, da **javnost ob dogodkih ni imela vpogleda v konkretne podatke, odločitve pa je sprejemal ozek krog ljudi** na način, v katerem javnost ni imela možnosti seznaniti se z vsemi dejstvi: ne neposredno ne preko svojih predstavnikov. Pomembna odgovornost upravljalca premoženja je **zagotavljati obveščenost vseh deležnikov in skrbeti (tudi!) za vtis, da vse poteka transparentno in v skladu s predpisi**.

¹ Zaradi odstopa Marka Jazbeca z mesta predsednika uprave SDH in posledičnega imenovanja Lidie Glavina za v.d. predsednice uprave ter smrti Draga Ferfolje je v času pisanja tega predloga nadzorni svet SDH nepopoln.

Glede na navedeno menimo, da je primerno, da se korporativno upravljanje SDH dopolni tako, da se **predpišejo jasni postopki za prodajo in prestrukturiranje kapitalskih naložb države**; nadzorni svet SDH pa se dopolni s petimi predstavniki dela in doseže večja transparentnost njihovega imenovanja ter delovanja.

1.3. Trenutna sestava nadzornega sveta SDH odstopa od načel ekonomske demokracije in sodelovanja delavcev pri upravljanju

Nadzorni svet SDH ima po veljavnem zakonu 5 članov, ki jih na predlog vlade imenuje Državni zbor. Vlada, ki je v vlogi skupščine SDH, tako imenuje vseh 5 članov ključnega organa nadzora upravitelja vseh državnih podjetij. Sodelovanje javnosti pri imenovanju je zagotovljeno le posredno. **Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju za Slovenski državni holding ne velja** in poskusi, da bi to spremenili, so bili že zavrnjeni. Delno tudi zato, ker zaradi posebnega statusa zaposlenih v holdinški družbi teh ni mogoče povsem enačiti z zaposlenimi v drugih podjetjih.

Industrijsko, gospodarsko in socialno najbolj razvite države so že pred leti spoznale prednosti ekonomske demokracije, predvsem takrat, ko gre za večja podjetja, za zaščito javnega interesa in dolgoročnega trajnostnega razvoja podjetij v državni lasti. **V Nemčiji je denimo za vsa podjetja (tudi zasebna!) z več kot 2000 zaposlenimi obvezno, da imajo nadzorni svet sestavljen po načelu enakopravnosti dela in kapitala.** Nadzorna sveta Deutsche Telekom in Deutsche Bahn sta sestavljena po tem načelu. Predlog tega zakona določa, da bi tudi nadzorni svet SDH sestavili v skladu s tem načelom.

Pri imenovanju članov nadzornega sveta (in tudi druge pomembne odločevalske položaje) ni pomembno le spoštovanje kriterijev za imenovanje (kakor jih npr. določa 39. člen veljavnega ZSDH-1), temveč je **transparentnost v procesu njihovega imenovanja ključna za pridobitev zaupanja javnosti**. Prav tako je pomembno, da zaradi širše in strateške vloge SDH pri dolgoročnem upravljanju skupnega premoženja, pri sestavi nadzornega sveta upoštevamo tudi medgeneracijski vidik. Zato predlog zakona predvideva, da se **predstavniki dela imenujejo na predlog reprezentativnih sindikatov; Zveze društev upokoencev in Mladinskega sveta Slovenije kot predstavnikov starejše in mlajše generacije**; v stroge kriterije za imenovanje za nadzornika se ne posega. Te predloge, skupaj z zakonskimi kriteriji za imenovanje za člana nadzornega sveta SDH, mora vlada upoštevati pri pripravi predloga, ki ga pošlje v Državni zbor.

Za zagotovitev spoštovanja načel Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (ZSDU; tudi znotraj SDH predlagamo, da se to zagotovi ne z imenovanjem enega od zaposlenih na SDH v nadzorni svet, temveč tako, da **tega predstavnika izvolijo zaposleni v tistih družbah, ki jih Strategija upravljanja kapitalskih naložb države opredeljuje kot strateške ali pomembne**. Če bi tudi za tega predstavnika veljali pogoji za imenovanje, navedeni v 39. členu veljavnega ZSDH-1, bi s tem upoštevali tudi smernice OECD o dobri korporativni praksi.

1.4. Uprava SDH ima pri prodaji in prestrukturiranju kapitalskih naložb države preveč pristojnosti, za katere ne potrebuje soglasja nadzornega sveta

Ob prodaji in prestrukturiranju državnih kapitalskih naložb je nujno uvesti jasne korporativne prakse, s katerimi bo določeno, kako se vodi postopek prestrukturiranja/prodaje, kakšni so predvideni cilji, časovnica izvedbe in način preverjanja skladnosti izvedbe z načrtovanim. Naloga nadzornega sveta ni, da posega v upravljalno funkcijo SDH, **ima pa v skladu z dobro korporativno prakso dolžnost, da preverja skladnost dejanskega poslovanja z načrtovanim**. Obvezno soglasje nadzornega sveta pri prodaji družb nad določeno vrednostjo, uvedba obveznega operativnega načrta prodaje oz. prestrukturiranja in obvezno preverjanje skladnosti izvedbe in ciljev z načrtovanimi so zato ključni ukrepi, ki jih na tem področju prinaša ta predlog zakona.

1.5. Spoštovanje Strategije upravljanja kapitalskih naložb države in zagotovitev sodelovanja javnosti pri njenem rednem dopolnjevanju.

Strategija upravljanja kapitalskih naložb države je prvi dokument, ki jasno in nedvoumno določa cilje lastništva in upravljanja državnih podjetij oz. njihovih deležev. Kljub njeni nepopolnosti je **pomembno, da se je uveljavila kot ključni dokument, ki določa cilje upravljanja državnih podjetij**; obenem pa velja dogovor, **da se bo Strategija redno dopolnjevala**. Ker Slovenski državni holding predvsem z upravljanjem strateških in pomembnih kapitalskih naložb zasleduje javni interes, je ključno, da ima javnost vpliv na pripravo predlogov sprememb in dopolnitev Strategije. S predlogom tega zakona se zato določa obveza imenovanja projektne skupine,

sodelovanje nadzornega sveta pri pripravi predlogov in obveznost javne razprave pred odločanjem vlade in Državnega zbora o spremembah in dopolnitvah Strategije upravljanja kapitalskih naložb države.

1.6. Poseben položaj Slovenskega državnega holdinga kot upravljalca premoženja

V javnem interesu je, da Slovenski državni holding s poslovnimi deleži, ki jih upravlja, gospodari tako, da z njimi razpolaga trajnostno in zasleduje ne le finančne, temveč tudi strateške in širše družbene cilje, ki jih opredeljuje tako Strategija kot širša zakonodaja. **Tega interesa SDH ne more zasledovati, če v odločanje ne vključi tudi deležnikov socialnega in medgeneracijskega dialoga.**

Zato je najbolj primerno, da se **načelo ekonomske demokracije začne izvrševati v nadzornem svetu SDH.** Tako bodo njegove odločitve odraz enakopravne zastopanosti dela in kapitala in v korist sedanjih in bodočih generacij, v imenu katerih Slovenski državni holding upravlja podjetja v lasti vseh državljanek in državljanov.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE ZAKONA

2.1. Cilji

- Uveljavitev transparentnega upravljanja podjetij v državni lasti v skladu z najvišjimi mednarodnimi standardi korporativnega upravljanja
- Razširjen nadzorni svet SDH sestavljen po načelu uravnotežene zastopanosti dela in kapitala, medgeneracijskega dialoga ter delavskega soupravljanja
- Jasneje definirani postopki in nadzor v primeru prestrukturiranja in prodaje kapitalskih naložb države
- Reforma Ekonomsko-socialnega strokovnega odbora (ESSO) v strokovne odbore – posvetovalna strokovna telesa za posamezna področja
- Dopolnjevanje obstoječega sistema brez rušenja obstoječih delujočih rešitev.

2.2. Načela:

- a) Načelo ekonomske demokracije
- b) Načelo sodelovanja delavcev pri upravljanju
- c) Načelo spoštovanja mednarodnih dobrih praks korporativnega upravljanja
- d) Načelo transparentnosti upravljanja javnega premoženja
- e) Načelo uveljavljanja javnega interesa

2.3. Poglavitne rešitve

- a) Natančneje je opredeljen postopek prodaje/prestrukturiranja kapitalске naložbe v državni lasti z obveznim pravilnikom, ki ga sprejme nadzorni svet SDH in s potrjevanjem skladnosti izvedbe procesa z operativnim načrtom prodaje (**1. člen**)
- b) Sodelovanje javnosti pri pripravi sprememb in dopolnitev Strategije upravljanja kapitalskih naložb države: osnutek pripravi projektna skupina, ki jo delno imenuje NS; o predlogu sprememb se opravi javna razprava, da se zagotovi sodelovanje javnosti (**2. člen**)
- c) **Razširitev nadzornega sveta SDH na 10 članov po načelu enakopravne zastopanosti kapitala in dela;** zagotovitev sodelovanja sindikatov (predstavniki aktivne generacije) ter predstavnikov mlajše in starejše-upokojene generacije. Ker Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju v SDH ni mogoče neposredno izvajati, se dodaja način, da delavski predstavniki v strateških in pomembnih podjetjih izberejo enega člana nadzornega sveta. To pomeni vsaj delno približanje načelom, ki jih v drugih podjetjih veleva ZSDU (**3. in 4. člen**)
- d) Obvezno soglasje nadzornega sveta pri prodaji naložb nad določeno vrednostjo, ki se določi s statutom SDH (**5. člen**)
- e) Preimenovanje in širitev akreditacijske (prej strokovne) komisije, ki vodi kandidacijske postopke v SDH (**6. člen**)
- f) Preoblikovanje ESSO v strokovne odbore – posvetovalne organe SDH (**7. in 8. člen**)
- g) Uvedba registra in akreditacijskih pogojev za nadzornike v družbah v državnem (so)lastništvu, ki jih mora pripraviti SDH. To je pomembno predvsem zato, da ima SDH oblikovane enotne in jasne kriterije za osebe, ki jih imenuje v nadzorne svete in uprave podjetij v državni lasti. Enoten register pomeni preglednost, uskladitev standardov in možnost, da SDH usposobi primeren fond oseb za vodenje in nadzor podjetij v državni lasti (**9. člen**)
- h) **Obstoječi nadzorni svet se v 6 mesecih od uveljavitve zakona dopolni s 5 predstavniki dela;** **obstoječi nadzorniki ohranijo svoj mandat kot predstavniki vlade (10. člen)**

3. OCENA POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNOFINANČNA SREDSTVA

3.1. Ocena finančnih posledic za državni proračun

Zakon ne bo imel neposrednih posledic na proračun Republike Slovenije, posredno pa bo omogočil boljše upravljanje premoženja Republike Slovenije, ki ga ima v obliki kapitalskih naložb.

3.2. Ocena finančnih posledic za druga javnofinančna sredstva

Poleg že omenjenih zakon ne bo imel drugih posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Sprejem zakona prinaša predvsem bolj transparenten proces imenovanja članov nadzornega sveta SDH in večjo vlogo javnosti pri izbiri odgovornih oseb za nadzor nad kapitalskimi naložbami države. Tako se izboljšuje tudi kakovost korporativnega upravljanja kapitalskih naložb države.

Razširjeni nadzorni svet, sestavljen po načelih ekonomske demokracije in delavskega soupravljanja zagotavlja **večje upoštevanje javnega interesa pri sprejemanju odločitev**, kar je osnovni in temeljni razlog za poseben status SDH pri upravljanju državnih kapitalskih naložb. Po vzoru velikih nemških podjetij se v SDH uvaja **obvezna enakopravna zastopnost dela in kapitala v nadzornem organu**.

Določila, ki uvajajo natančnejše in standardizirane postopke pri prodaji in prestrukturiranju kapitalskih naložb zagotavljajo preverljivost postopkov ter natančno razmejujejo pristojnosti med upravljalno vlogo (ki jo opravlja uprava) in nadzorno (ki jo opravlja nadzorni svet). Vlada še naprej nastopa v vlogi lastnika in skupščine SDH, ki pa mora – kot do sedaj – pridobiti soglasje Državnega zbora pri imenovanju članov nadzornega sveta SDH

5. UREDITEV V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EU

Zakon ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

NEMČIJA

Skladno z nemško zakonodajo (Mitbestimmungsgesetz iz leta 1976) imajo delavci v kapitalskih družbah s 500–2.000 zaposlenimi pravico do tretjinske udeležbe v nadzornem svetu družbe, delavci v kapitalskih družbah z več kot 500 zaposlenimi pa pravico do polovice članov nadzornega sveta. Predsednika nadzornega sveta, ki ima v primeru neodločenega glasovanja dvojni glas, izvoli izključno kapitalaska stran. V kapitalskih družbah z več kot 1000 zaposlenimi v MONTAN industriji (rudarstvo, jeklarstvo, železarstvo) so predstavniki delavcev skladno z zakonom o soodločanju v metalurgiji (Montan-Mitbestimmungsgesetz iz leta 1951) enakopravno zastopani pri izvolitvi predsednika nadzornega sveta, nadzorni svet pa ima poleg predstavnikov dela in kapitala še nevtralnega člana, ki rešuje morebitne »pat položaje«.

Oba modela predvidevata tudi delavskega direktorja (*Arbeitsdirektor*), ki je enakopraven član uprave, praviloma pristojen za kadrovske in socialno področje. V splošnem modelu lahko delavskega direktorja imenuje tudi zgolj kapitalaska stran, v sistemu MONTAN pa ne more biti imenovan ali odpoklican brez večinske podpore predstavnikov delavcev v nadzornem svetu.

Upravljanje z naložbami države izvaja neposredno zvezno ministrstvo za finance preko posebnega generalnega direktorata (General Directorate VIII). Direktorat je razdeljen na poddirekorate. Poddirektorat VIII A je zadolžen za upravljanje državnih nepremičnin (preko Zveznega inštituta za nepremičnine), upravljanje in privatizacijo pošte in zapiranje rudnikov lignita v nekdanji Vzhodni Nemčiji. Poddirektorat VIII B je pristojen za izvajanje pooblastil ministra za finance pri upravljanju in privatizaciji infrastrukturnih podjetij (letališča itn.), transportnih (Deutsche Bahn), telekomunikacijskih (Deutsche Telekom) in drugih podjetij. Poddirektorat VIII B je pristojen za urejanje posledic privatizacije Deutsche Post za človeške vire, nadzor nad agencijo za privatizacijo kmetijskih zemljišč (AgriForest) in za pripravo zakonov.

Nemški model upravljanja podjetij torej ni primerljiv z našim SDH-jem, ker je ključ upravljanja vsebinski (zato razdelitev po resornih ministrstvih), ne pa finančen. V organih družb pa je soodločanje delavcev obvezno tudi v največjih nemških podjetjih koncernskega ali holdinškega tipa. Skupina Fraport, ki ima svoja podjetja (letališča) na štirih celinah, je imelo leta 2014 2,4 milijarde EUR prihodkov in 252 mio EUR dobička. Nadzorni svet Fraporta

je imel 20 članov, in sicer: tri predstavnike Zvezne dežele Hessen, dva predstavnika mesta Frankfurt, enega predstavnika ZR Nemčije, štiri predstavnike privatnih delničarjev in deset predstavnikov zaposlenih.

FRANCIJA

Državne naložbe v podjetjih v Franciji od leta 2004 upravlja vladna agencija za upravljanje državnih naložb (L'Agence des participations de l'État – APE). Agencija je leta 2013 upravljala 71 državnih naložb, predvsem v največjih podjetjih, kot so Air France, France Telecom in Renault. Podjetja, ki niso bila dodeljena v upravljanje agenciji, (so)upravljajo različni državni organi.

Agencijo za upravljanje državnih naložb vodi šestčlanski upravni svet (commite de direction), sestavljen iz državnih uslužbencev. Zaposleni iz podjetij, ki jih agencija upravlja, v njej nimajo svojih predstavnikov, vendar je treba upoštevati, da sta agencija in model upravljanja bolj podobna naši nekdanji Agenciji za upravljanje kapitalskih naložb države (AUKN) kot pa sedanjemu SDH-ju, ki deluje kot podjetje – delniška družba.

Na ravni sodelovanja delavcev pri upravljanju v organih družb, je bila nova zakonodaja sprejeta leta 2013 in je razširila obvezno sodelovanje delavcev pri upravljanju v organih družb na vsa podjetja z več kot 5.000 zaposlenimi. Delavci imajo pravico do predstavnika v upravnem odboru (v enotirnem sistemu upravljanja) ali nadzornem svetu (v dvotirnem sistemu), če imata upravni odbor ali nadzorni svet več kot 12 članov, pa do dveh predstavnikov. V državnih in privatiziranih podjetjih veljajo višji standardi sodelovanja delavcev pri upravljanju, tako imajo delavci v upravnem odboru podjetij z manj kot 200 zaposlenimi do tretjine članov, v večjih podjetjih pa tretjino članov upravnega odbora. Predstavnike zaposlenih v upravnem odboru družbe lahko zaposleni izberejo z (ne)posrednim glasovanjem, ali pa jih imenuje svet delavcev oziroma sindikat, ki ima v svetu delavcev večino.

AVSTRIJA

Za (so)upravljanje in nadzor podjetij, v katerih ima država več kot 50-odstotni lastniški delež, je praviloma pristojno zvezno finančno ministrstvo. V teh podjetjih ima vpliv oziroma nadzor, ker lahko imenuje najmanj polovico članov nadzornih svetov ali upravnih odborov.

Do leta 2015 je nekatera pomembna podjetja, ki so v delni ali popolni državni lasti, upravljal Avstrijski industrijski holding (Österreichische Industrieholding AG – OIAG). Trenutno je v njegovem portfelju osem podjetij, med katerimi so v borzno kotacijo vključeni OMV (z 31,50-odstotnim državnim deležem), Telekom Austria Group (z 28,42-odstotnim državnim deležem) in Österreichische Post (z 52,85-odstotnim državnim deležem). Holding ne upravlja družb, kot so Državna družba za ceste (ASFINAG), Avstrijske zvezne železnice (ÖBB), ali bank (npr. Volksbank). Holding poleg upravljanja naložb opravlja tudi naloge, povezane s privatizacijo državnih naložb.

V nadzornem svetu Avstrijskega industrijskega holdinga imajo zaposleni v družbah, ki jih holding obvladuje, pet predstavnikov, država pa do deset (trenutno osem) predstavnikov.

Avstrijski industrijski holding se je 2015 preoblikoval v Avstrijske zvezne in industrijske deleže (Österreichische Bundes- und Industriebeteiligungen GmbH – ÖBIB). V tem procesu je bil ukinjen tudi nadzorni svet in posledično delavsko predstavništvo, vendar je treba za primerjavo z SDH poudariti dvoje pomembnih razlik: (i) ÖBIB ne upravlja infrastrukturnih podjetij niti ne vseh podjetij v zvezni lasti, ampak samo podjetja, ki so bila v preteklosti (delno) privatizirana; (ii) spremembe so bile izvedene predvsem v smeri večjega vpliva vlade in finančnega ministrstva za neposreden vpliv na delovanje družbe: s preoblikovanjem iz delniške družbe v družbo z omejeno odgovornostjo.

Skladno za avstrijsko zakonodajo (*Arbeitsverfassungsgesetz* iz leta 1973) imajo delavci v vseh delniških družbah in družbah z omejeno odgovornostjo z najmanj 300 zaposlenimi pravico izbrati eno tretjino članov nadzornega sveta. Predstavnike delavcev v organe družbe izvoli svet delavcev. Predstavnike delavcev v nadzornih svetih koncernov izvoli centralni (skupni) svet delavcev oziroma se izvolijo tako, da so v njih sorazmerno zastopani zaposleni obvladujoče in odvisnih družb.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

16. člen Zakona o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH-1; Uradni list RS, št. 25/2014; v nadaljevanju besedila: ZSDH-1) se spremeni:

(1) V tretjem odstavku se črta beseda »lahko«.

(2) V četrtem odstavku se črta prva alineja.

(3) Za četrtem odstavkom se dodata nov peti in šesti odstavek, ki se glasita:

»(5) Nadzorni svet sprejme pravilnik o postopkih za prodajo in prestrukturiranje kapitalskih naložb, s katerim opredeli kriterije, postopke, kazalnike in nadzor nad prodajo in prestrukturiranjem naložb.

(6) Pred prodajo kapitalske naložbe mora uprava pripraviti operativni načrt prodaje in zanj pridobiti soglasje nadzornega sveta.«

2. člen

Drugi odstavek 29. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Predlog strategije z obrazložitvijo pripravi vlada na predlog projektne skupine, ki jo imenuje vlada. Vsaj tretjino članov projektne skupine imenuje na predlog nadzornega sveta SDH. Pred potrditvijo predloga strategije vlada o njej organizira javno razpravo.«

3. člen

(1) Naslov 39. člena se spremeni tako, da se glasi: (pogoji za članstvo v nadzornem svetu)

(2) V prvem odstavku se črta prvi stavek.

4. člen

40. člen se spremeni tako, da se glasi:

(1) Nadzorni svet SDH ima 10 članov. 1 člana izvolijo tisti člani nadzornih organov družb, ki so v podjetjih, s strategijo upravljanja kapitalskih naložb države določena za strateške in pomembne naložbe, v nadzorne organe imenovani po zakonu, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju, 9 pa jih imenuje Državni zbor na predlog Vlade. Vsi posamezni člani in nadzorni svet kot celota morajo biti skladni z 39. členom tega zakona. Postopke za izvolitev člana nadzornega sveta s strani delavskih nadzornikov v strateških in pomembnih naložbah vodi SDH.²

(2) Pred oblikovanjem predloga vlade za državni zbor za imenovanje članov nadzornega sveta SDH mora vlada sestaviti akreditacijsko komisijo, v kateri morajo biti strokovnjaki z izkušnjami iz korporativnega upravljanja, upravljanja kadrovskega virov in delovanja nadzornih svetov. Akreditacijska komisija pripravi merila za ocenjevanje strokovnega znanja, izkušenj in veščin, potrebnih za kakovostno opravljanje

² Na predlog Združenja svetov delavcev Slovenije dodajamo njihov predlog: da člana NS, ki – analogno z ZSDU – je predstavnik zaposlenih izvoli združeni svet delavcev državnih strateških in pomembnih podjetij.

»(1) Nadzorni svet SDH ima 10 članov. **1 člana izvoli združeni svet delavcev družb, ki so v podjetjih, s strategijo upravljanja kapitalskih naložb države določena za strateške in pomembne naložbe,** 9 pa jih imenuje Državni zbor na predlog Vlade. Vsi posamezni člani in nadzorni svet kot celota morajo biti skladni z 39. členom tega zakona. Postopke za izvolitev člana nadzornega sveta – predstavnika zaposlenih v strateških in pomembnih naložbah vodi SDH.«

funkcije člana nadzornega sveta SDH. Akreditacijska komisija pregleda prispelle predloge kandidatur in jih oceni z vidika meril za ocenjevanje strokovnega znanja izkušenj in veščin.

- (3) Vlada vsaj 60 dni pred rokom oddaje predloga vlade v Državni zbor objavi poziv za predloge kandidatov za člane NS SDH. Pravico predlagati kandidate imajo:
- ministri
 - Reprezentativne sindikalne organizacije, ki so članice ESS
 - Zveza društev upokojencev Slovenije (ZDUS)
 - Mladinski svet Slovenije (MSS)

(4) Predlagatelji iz prejšnjega odstavka ne morejo predlagati svojih funkcionarjev ali svojih zaposlenih.

(5) Posamezna skupina predlagateljev oz. posamezen predlagatelj mora predlagati vsaj 2 kandidata več, kot jih je vlada v skladu s 6. odstavkom tega člena dolžna uvrstiti na predlog kandidatne liste, ki jo pošlje v državni zbor.

(6) Po prejemu poročila akreditacijske komisije vlada določi predlogu kandidatne liste za sestavo Nadzornega sveta SDH in, ga pošlje v državni zbor. Svoj predlog oblikuje tako, da so na njem:

- 2 predstavnika na predlog sindikalnih organizacij, članic ESS;
- 1 predstavnik na predlog Zveze društev upokojencev Slovenije
- 1 predstavnik na predlog Mladinskega sveta Slovenije
- 5 predstavnikov na predlog Vlade

Vlada lahko sestavi predlog, ki odstopa od sestave določene v prejšnjem odstavku v primeru, da predlagatelji iz prejšnjega odstavka tudi po pozivu, naj dopolnijo predlog kandidatov, ne posredujejo dovolj kandidatov (5. odstavek tega člena) ali ne posredujejo dovolj kandidatov, ki bi izpolnjevali pogoje iz 39. člena tega zakona.

(7) Člane nadzornega sveta SDH imenuje Državni zbor na predlog vlade. Državni zbor glasuje o celotnem predlogu vlade in ga ne more spreminjati.

(8) Član nadzornega sveta SDH je izvoljen za pet let z možnostjo enkratne ponovne izvolitve.

5. člen

(1) V 42. členu se za prvim odstavkom doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) S statutom SDH se določi vrednost naložb, ki se prodaja, nad katero daje soglasje k izbiri kupca oz. sklenitvi prodajne pogodbe nadzorni svet.«

(2) Dosedanji drugi odstavek postane tretji odstavek.

6. člen

(1) V prvem odstavku 48. člena se pred piko doda besedilo »s soglasjem nadzornega sveta«.

(2) V tretjem odstavku se besedilo »tri člane« nadomesti z besedilom »pet članov«.

(3) V četrtem odstavku se beseda »uprava« nadomesti z besedilom »nadzorni svet«

(4) Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Če uprava SDH predlaga kandidate, ki jih ni predlagala kadrovska komisija, mora pisno obvestiti predsednika nadzornega sveta o merilih in pogojih, po katerih so bili predlagani kandidati primernejši od nominiranih. Zagotovljena mora biti tudi sledljivost načina poteka nabora teh kandidatov, kdo jih je povabil k sodelovanju in kako je bilo ugotovljeno izpolnjevanje meril za primernost kandidata iz prejšnjega odstavka. Nadzorni svet lahko v 3 dneh po obvestilu spremeni odločitev uprave.

7. člen

(1) Naslov 49. člena se spremeni tako, da se glasi: »ekonomsko socialno strokovni odbor in strokovni odbori«

(2) v 49. členu se za drugim dodajo novi peti do osmi odstavek:

»(5) Strokovni odbori so posvetovalno telo nadzornega sveta in uprave SDH.

(6) Strokovni odbori dajejo mnenja in pobude upravi in nadzornemu svetu SDH s področja upravljanja s posameznimi naložbami SDH nimajo pa vodstvenih ali upravljalških pristojnosti.

(7) Število in vrsto strokovnih odborov, njihove naloge, pristojnosti in način delovanja so natančneje opredeljene v statutu SDH.

(8) Mnenja, predloge in priporočila strokovnih odborov sta dolžna obravnavati nadzorni svet oz. uprava SDH in se do njih opredeliti.«

8. člen

(1) V naslovu 50. člena se za kratico »ESSO« doda: »strokovnih odborov«.

(2) Za prvim se dodata nov drugi in tretji odstavek:

»(2) Za člane strokovnih odborov se imenujejo strokovnjaki, ki najmanj 5 let delujejo v dejavnosti ki jo pokriva strokovni odbor.

(3) Strokovni odbor ima najmanj 7 članov. Imenuje jih nadzorni svet na predlog uprave. Njihov mandat je pet let, člani pa izmed sebe izvolijo predsednika.«

9. člen

Doda se nov 73.a člen, ki se glasi:

»73.a člen

(akreditiranje in register kandidatov za člane organov nadzora v družbah s kapitalsko naložbo države)

- (1) SDH je odgovoren za akreditacijo in vodenje registra primernih kandidatov za imenovanje članov organov nadzora v družbah s kapitalsko naložbo države;
- (2) SDH vodi register organizacij, ki jim je podelil akreditacijo za usposabljanje članov organov nadzora v družbah s kapitalsko naložbo države;
- (3) Merila in pogoje za usposobljenost kandidatov za člane organov nadzora v družbah s kapitalsko naložbo države sprejme nadzorni svet na predlog uprave.«

10. člen

(prehodna določba)

(1) Vlada v sodelovanju z SDH izpelje postopke za dopolnitev nadzornega sveta tako, da se ta dopolni z novimi člani iz 1., 2. in 3. alineje 6. odstavka 4. člena tega zakona in da Vlada v roku 6 mesesev od uveljavitve tega zakona posreduje predlog v potrditev Državnemu zboru.

(2) SDH izpelje postopke za izvolitev predstavnika zaposlenih iz 1. odstavka 4. člena tega zakona v 6 mesecih od uveljavitve tega zakona in o izbranem kandidatu obvesti Državni zbor.

(3) Mandat novoimenovanih članov nadzornega sveta traja do konca rednega mandata članov nadzornega sveta, imenovanih ____ . 5 predhodno imenovanih članov nadzornega sveta se šteje za člane v skladu s 4. alinejo 6. odstavka 4. člena tega zakona.

11. člen

(končna določba)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITVE ČLENOV

K 1. členu

V tretji alineji veljavnega zakona se s črtanjem besede »lahko« zavezuje SDH, da za izboljšanje finančnih pogojev pri javnem zbiranju ponudb za prodajo finančne naložbe obvezno opravijo pogajanja v skladu z objavljenimi pogoji.

S črtanjem prve alineje četrtega odstavka se preprečuje sklenitev neposredne pogodbe za zamenjavo ali prodajo naložbe že takrat, ko je izbran finančni svetovalec. Menimo, da trenutna ureditev omogoča zlorabe in poslovanje brez vpogleda nadzornega sveta, hkrati pa povečuje tveganje, da pri prodajah naložb ne bo zasledovan kriterij maksimalne cene.

Z dodatnim petim in šestim odstavkom se SDH zavezuje, da sprejme jasna pravila o postopkih prodaje in prestrukturiranja naložb, ki jih sprejme nadzorni svet. Le tako je mogoče zaupati, da se ti postopki vodijo v skladu s sodobno prakso korporativnega upravljanja ter da so ti postopki transparentni in pod nadzorom. Uprava družbe mora pred prodajo naložbe pripraviti operativni načrt prodaje in pridobiti soglasje nadzornega sveta, da bi se preprečilo situacije, v katerih bi bil nadzorni svet postavljen pred izvršena dejstva.

K 2. členu

Predlagamo, da strategijo za vlado pripravi projektna skupina, ki jo imenuje vlada in da so v njej tretjinsko zastopani predstavniki nadzornega sveta SDH. Cilj spremembe je, da se političnemu delu procesa sprejemanja strategije doda tudi strokovnega. Predlog tudi določa obveznost izvedbe javne razprave o predlogu sprememb strategije, da bi se dosegla večja transparentnost in vpliv javnosti na strateške odločitve, vezane na upravljanje našega skupnega premoženja.

K 3. členu

Predlog spremembe v ta člen veljavnega zakona posega le toliko, da črta navedbo števila članov nadzornega sveta SDH: to se namreč s predlogom ureja v 4. členu oz. v dopoljenem 40. členu veljavnega zakona in se širi na 10 članov. Spremenjeni 39. člen veljavnega zakona pa ta določa pogoje za imenovanje za člana nadzornega sveta. Ti veljajo za vse člane, tudi tistega, ki ga imenujejo zaposleni. Postopek imenovanja se – skupaj s številom članov nadzornega sveta – ureja v dopoljenem 40. členu veljavnega zakona oz. 4. členu tega predloga zakona. Spremenjeni člen tako še vedno določa izjemo od ZSDU; ki pa se poskuša vsaj delno omiliti z vključitvijo člana nadzornega sveta, ki ga izberejo zaposleni (svet delavcev) v državnih strateških in pomembnih podjetjih.

K 4. členu

Člen zasleduje uveljavitev prave ekonomske demokracije pri sestavi nadzornega sveta SDH, tako da širi sestavo nadzornega sveta SDH in v njem postavlja razmerje zastopanosti na polovico med predstavnike lastnika oz. kapitala ter predstavnike dela in ljudi. Nadzorni svet bi se v skladu s predlogom razširil na skupno 10 članov: 5 je predstavnikov lastnika (kapitala), ki ga v skladu z zasnovo SDH predstavlja vlada; to pa se s tem zakonom zavezuje, da pri imenovanju drugih štirih članov NS poleg standardov korporativnega upravljanja in pogojev iz 39. člena tega zakona upoštevata predloge deležnikov socialnega in medgeneracijskega dialoga, ki v nadzornem svetu zastopajo interes dela in javnosti. Z vključitvijo sindikalnih organizacij (članic ESS) med predlagatelje se sledi načelu socialnega dialoga, z vključitvijo nacionalne mladinske in upokojske organizacije pa načelu medgeneracijske solidarnosti.

Vlada Državnemu zboru predlaga listo kandidatov, sestavljeno po načelu enakopravnosti kapitala in dela. Predlagani člen natančneje določa postopek, roke za pozive in morebitna odstopanja od predvidenega.

V skladu z mednarodnimi standardi dobrega korporativnega upravljanja spremenjena ureditev v ničemer ne spreminja strogih pogojev za članstvo iz 39. člena. Predlagatelje celo dodatno omejuje z dejstvom, da ne smejo predlagati svojih zaposlenih oz. funkcionarjev, s čimer se zmanjšuje možnost konflikta interesov, predlagatelje pa sili, da se pri iskanju kandidatov osredotočijo na najboljše strokovnjake z izkušnjami v korporativnem upravljanju; to je namreč edini način, da se zadosti pogojem iz 39. člena. S takim pristopom bo bolj upravičeno pričakovati, da bodo v organe nadzora SDH imenovane resnično kompetentne osebe.

Uvedba člana nadzornega sveta, ki ga izberejo zaposleni v družbah, ki so s Strategijo upravljanja kapitalskih naložb države razglašena za strateške oz. pomembne, je odgovor na večkrat izraženo željo, da bi tudi v SDH

uveljavili načelo delavskega soupravljanja, kot ga določa veljavni Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju. Zaradi holdinške strukture in korporativne organiziranosti SDH so bili dosedanja poskusi uvajanja člana nadzornega sveta, ki ga izberejo zaposleni v Slovenskem državnem holdingu kot gospodarski družbi, neuspešni. Glede na naravo svojega dela zaposleni v SDH tudi niso avtentični predstavniki dela, saj je njihovo delo neposredno vezano na izvrševanje interesov lastnika – kapitala.

Ta predlog zakona zato načelo delavskega soupravljanja uvaja na način, da člana nadzornega sveta z volitvami izberejo predstavniki zaposlenih v tistih družbah, ki jih SDH upravlja ter so strateške oz. pomembne za državo: to je namreč izvorni razlog za obstoj SDH in njegov posebni status. Z vključitvijo takega soodločanja zaposlenih iz tistih družb, skozi katere država uresničuje strateški oz. javni interes se preseka dilema, kako v holdinški družbi, kot je SDH, zagotoviti čimbolj avtentično sodelovanje zaposlenih pri nadzoru in korporativnem upravljanju. Za zaposlene prepoved predlaganja lastnih zaposlenih za člane nadzornega sveta SDH ne velja, veljajo pa vse druge omejitve in pogoji iz 39. člena veljavnega zakona.

Širitev nadzornega sveta na 10 članov pomembno zmanjša pritiske na posamezne člane; hkrati zagotavlja, da tudi v primeru izločanja posameznikov zaradi ugotovljenega konflikta interesov število odločevalcev ostaja dovolj veliko za sprejemanje kakovostnih odločitev.

Zaradi sodega števila članov razširjenega nadzornega sveta niso potrebne posebne nove določbe glede glasovanja. Menimo, da je v skladu z dobro korporativno prakso in Zakonom o gospodarskih družbah, da člani nadzornega sveta izmed sebe izvolijo predsednika, ki je predstavnik kapitala; v primeru enakega števila glasov ob glasovanjih ima predsednik odločujoči glas.

K 5. členu

Nadzorni svet po veljavnem zakonu nima nikakršne vloge pri sprejemanju odločitev o prodaji. Menimo, da je takšno stanje neprimerno vsaj takrat, ko gre za naložbe visoke vrednosti, zato se to z 2. odstavkom popravlja tako, da se določi vrednost naložb, pri katerih mora nadzorni svet dati upravi soglasje k izbiri kupca oz. sklenitvi prodajne pogodbe

K 6. členu

Tudi ta člen ima opraviti s pomembno (ne)pristojnostjo nadzornega sveta. Po veljavnem zakonu nima nikakršne pristojnosti glede imenovanja kandidatov za nadzorne svete "SDHjevih" podjetij in tudi nobene besede pri imenovanju kadrovske komisije. To se s tem predlogom spreminja in deli pristojnosti med upravo in NS.

K 7. členu:

Pri korporativni sestavi ESSO bo njegova vloga lahko resnično svetovalna in strokovna. Zato naj se ga preoblikuje v strokovno posvetovalni organ, kakršnega poznajo velika podjetja v Nemčiji (npr. Fraport). 49. člen obstoječega zakona je popravljen v tej smeri (ime organa je seveda lahko drugačno). Glede na to, da so dejavnosti podjetij v portfelju SDH dokaj različne in glede na to, da bi morali v strokovnih odborih biti člani, ki dobro poznajo razmere v dejavnosti, če naj bo njihovo svetovanje upravi in nadzornemu svetu smiselno, novela predvideva ustanovitev več strokovnih odborov. Ustanovili bi se po posameznih dejavnostih oz. sklopih dejavnosti oz. po pripadnosti resornih ministrstev, njihovo vrsto in število pa bi se opredelilo v statutu.

K 8. členu

Zaradi dopolnjenea 49. člena je treba spremeniti tudi 50. člen, ki ureja sestavo ESSO; dopolnjen je še z ureditvijo sestave strokovnih odborov. Predlagamo, da so v strokovnih odborih izključno člani, ki dobro poznajo razmere in trende v dejavnosti, za katero je strokovni odbor ustanovljen. Kvalitetne odločitve o upravljanju in prodaji naložb brez tega znanja niso možne.

K 9. členu

Namen je zavežati SDH k vodenju registra primernih nadzornikov državnih podjetij, ki jih imenuje SDH. Prav tako se SDH zavezuje, da vodi register organizacij, katerih usposabljanja ali certifikate šteje kot ustrezno usposobljenost kandidatov za nadzornike. O primernosti organizacij se posvetuje s strokovnimi odbori (glej 49. in 50. člen). Določa se tudi, da mora **SDH sprejeti merila in pogoje za usposobljenost kandidatov za nadzornike v državnih podjetjih** - predlog pripravi uprava, sprejme pa nadzorni svet.

K 10. členu

Člen določa prehodno ureditev in dopolnitev nadzornega sveta tako, da bo ustrezala na novo določeni sestavi. **Zagotavlja, da se s spremenjeno ureditvijo ne posega v mandat obstoječih članov nadzornega sveta**; te se obravnava kot 5 predstavnikov na predlog vlade iz 6. odstavka 3. člena tega predloga zakona, ki jih Vlada predlaga sama, brez obveznega sodelovanja z drugimi deležniki. **Dodatni 4 člani – s podporo predstavnikov aktivne, upokojene in mlade generacije – se imenujejo dodatno** z mandatom, ki traja enako dolgo kot mandat že imenovanih nadzornikov.

Vlada in SDH v 6 mesecih izvedeta postopke za pripravo kandidatne liste 4 dodatnih kandidatov za člane nadzornega sveta, ki jo Vlada pošlje Državnemu zboru v potrditev. **Prav tako v 6 mesecih SDH izvede vse potrebno, da zaposleni v strateških in pomembnih družbah izvolijo svojega predstavnika; SDH o izbranem kandidatu obvesti Državni zbor.**

K 11. členu

Določa splošni *vacatio legis* za uveljavitev zakona v 15 dneh po objavi v Uradnem listu.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

16. člen

(metode prodaje in zamenjave kapitalskih naložb)

(1) Kapitalska naložba mora biti prodana na podlagi ene od teh metod ali njihovih kombinacij:

1. javna ponudba, ki se izvede kot na nedoločen ali določljiv krog oseb naslovljeno javno vabilo k nakupu pod vnaprej objavljenimi pogoji in vsebuje vse bistvene sestavine pogodbe, ali
2. javna dražba, ki se izvede kot javna prodaja pod vnaprej objavljenimi pogoji prodaje, pri kateri je pogodba o nakupu sklenjena s ponudnikom, ki izpolnjuje pogoje in ponudi najvišjo ceno nad izklicno ceno, ali
3. javno zbiranje ponudb, ki se izvede kot na nedoločen ali določljiv krog oseb naslovljeno vabilo k oddaji ponudbe za nakup določenega premoženja pod objavljenimi pogoji, ali
4. ponudba vrednostnih papirjev javnosti v skladu z zakonom, ki ureja trg finančnih instrumentov.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se postopek prodaje lahko izvede na podlagi javne metode prodaje finančnega premoženja, ki je opredeljena v drugem zakonu.

(3) Pri javnem zbiranju ponudb se lahko za izboljšanje finančnih pogojev prodaje opravijo pogajanja v skladu z objavljenimi pogoji.

(4) Kapitalske naložbe se lahko prodajajo ali zamenjajo na podlagi neposredne pogodbe:

- ko je za prodajo kapitalske naložbe izbran finančni svetovalec skladno z mednarodno prakso;
- pri zamenjavi kapitalske naložbe, če se s tem ne zmanjša skupna vrednost naložb ali se izboljša kakovost kapitalske naložbe ali če se portfeljska kapitalska naložba zamenja za strateško kapitalsko naložbo;
- če se z dolžniškimi vrednostnim papirjem ali delnico trguje na organiziranem ali prostem trgu v skladu z zakonom, ki ureja trg finančnih instrumentov, s pravili trgovanja tega trga, razen pri prodaji svežnjev, kot so opredeljeni s pravili organiziranega trga finančnih instrumentov, ki mora potekati po eni izmed javnih metod iz prvega odstavka tega člena;
- če se sprejme javna ponudba, predložena v skladu z zakonom, ki ureja prevzeme;
- pri prodaji na podlagi prodajne opcije, če se ugotovi, da ob upoštevanju stroškov prodaje na trgu ne bi bila dosežena višja cena;
- pri uveljavljanju predkupne pravice upravičenca do kapitalske naložbe, potem ko je bila izvedena ena izmed javnih metod iz prvega odstavka tega člena.

29. člen

(priprava, sprejetje in sprememba strategije)

(1) Strategijo na predlog vlade sprejme državni zbor in velja do sprejetja nove strategije. Državni zbor lahko razveljavi ali spremeni strategijo le s sprejetjem nove strategije.

(2) Predlog strategije z obrazložitvijo pripravi vlada na predlog ministrstva, pristojnega za finance. To ministrstvo lahko od SDH in DUTB zahteva mnenja ali izhodišča za pripravo strategije.

(3) SDH lahko predloži ministrstvu, pristojnemu za finance, predlog za spremembe strategije, če to zahtevajo spremenjene gospodarske razmere.

39. člen **(sestava nadzornega sveta SDH)**

(1) Nadzorni svet SDH sestavlja pet članov. Za nadzorni svet SDH se ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju. Za člana nadzornega sveta SDH je lahko izvoljen, kdor poleg pogojev, ki jih določa zakon, ki ureja gospodarske družbe, izpolnjuje še te pogoje in merila:

- odlikuje ga osebna integriteta in poslovna etičnost;
- njegove izkušnje potrjujeta poslovna uspešnost in ugled;
- ima izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge bolonjske stopnje, ali raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge bolonjske stopnje;
- ima najmanj deset let ustreznih delovnih izkušenj iz vodenja ali upravljanja gospodarskih družb in dosega pri svojem delu dobre primerljive rezultate;
- ni bil obsojen zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali zoper njega ni bila vložena pravnomočna obtožnica za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti;
- ne opravlja funkcije, ki je po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, po tem ali drugem zakonu nezdržljiva s članstvom v nadzornem organu ali organu upravljanja gospodarske družbe, in take funkcije ni opravljal v preteklih šestih mesecih;
- ni član organa vodenja ali nadzora v družbi, v kateri ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv;
- ni fizična oseba, ki ima ali je v zadnjih šestih mesecih imela funkcijo v politični stranki, na katero je bila voljena ali imenovana.

(2) Člani nadzornega sveta SDH ne smejo biti v poslovnem razmerju z gospodarsko družbo s kapitalsko naložbo države ali z njo povezano družbo. Za poslovno razmerje se šteje vsak pravni posel razen poslov, v katerih je član nadzornega sveta SDH odjemalec običajnih produktov in storitev družbe, v kateri SDH ima ali upravlja kapitalsko naložbo, po splošnih pogojih, ki veljajo za druge subjekte na trgu.

(3) Nadzorni svet SDH mora biti sestavljen iz članov, ki se medsebojno dopolnjujejo po strokovnem znanju in kompetencah. Vanj morajo biti imenovani strokovnjaki za finance, korporativno upravljanje, upravljanje obveznosti in premoženja ter korporacijsko pravo.

40. člen **(imenovanje nadzornega sveta SDH)**

(1) Vse člane nadzornega sveta SDH imenuje državni zbor na predlog vlade. Državni zbor daje soglasje k celotnemu predlogu vlade in ga ne more spreminjati.

(2) Član nadzornega sveta SDH je izvoljen za pet let z možnostjo enkratne ponovne izvolitve.

(3) Pred oblikovanjem predloga vlade za državni zbor za imenovanje članov nadzornega sveta SDH mora minister, pristojen za finance, ki pripravi predlog za vlado, sestaviti strokovno komisijo, v kateri morajo biti strokovnjaki z izkušnjami iz korporativnega upravljanja, upravljanja kadrovskih virov in delovanja nadzornih svetov. Strokovna komisija pripravi merila za ocenjevanje strokovnega znanja, izkušenj in veščin, potrebnih za kakovostno opravljanje funkcije člana nadzornega sveta SDH, ter pripravi ciljne strokovne profile za posamezne člane. Izvede tudi postopek pridobivanja kandidatov za člane nadzornega sveta SDH in ocenjevanje kandidatov ter pripravi predlog članov nadzornega sveta SDH za ministra, pristojnega za finance, pri čemer morajo biti posamezni člani in nadzorni svet kot celota skladni z 39. členom tega zakona.

(4) Če ministrstvo, pristojno za finance, predlaga vladi člane nadzornega sveta SDH, ki jih ni predlagala strokovna komisija, mora to javno razkriti. Javno mora razkriti tudi, kako je potekal nabor teh kandidatov, kdo jih je povabil k sodelovanju in kako je bila zagotovljena skladnost z 39. členom tega zakona.

(5) Če vlada predlaga državnemu zboru člane nadzornega sveta SDH, ki jih ni predlagalo ministrstvo, pristojno za finance, mora to javno razkriti. Javno mora razkriti tudi, kako je potekal nabor teh kandidatov, kdo jih je povabil k sodelovanju in kako je bila zagotovljena skladnost z 39. členom tega zakona.

42. člen
(pristojnosti nadzornega sveta SDH)

(1) Nadzorni svet SDH nadzira uresničevanje aktov upravljanja in poslovanje SDH.

(2) Za vse druge naloge, pristojnosti in obveznosti nadzornega sveta SDH, ki niso posebej opredeljene v tem zakonu, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe.

48. člen
(kadrovska komisija)

(1) Uprava SDH imenuje kadrovska komisijo.

(2) Kadrovska komisija je posvetovalno telo uprave SDH, ki na podlagi tega zakona in politike upravljanja opravi izvedbene postopke pridobivanja kandidatov za člane nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države, postopke vrednotenja teh kandidatov in postopke njihove akreditacije.

(3) Kadrovska komisija ima tri člane, ki jih uprava SDH imenuje med strokovnjaki korporativnega upravljanja, upravljanja človeških virov in delovanja nadzornih svetov za štiri leta. Član kadrovske komisije ne sme biti član organov politične stranke, uprave SDH ali nadzornega sveta SDH in ne sme biti zaposlen v družbi, v kateri SDH upravlja kapitalsko naložbo.

(4) Merila, postopek ugotavljanja primernosti kandidatov in način delovanja kadrovske komisije se objavijo na spletni strani SDH, ko jih določi in sprejme uprava SDH.

(5) Če uprava SDH predlaga kandidate, ki jih ni predlagala kadrovska komisija, mora zagotoviti možnost razkritja take odločitve vključno s pogoji in merili, po katerih so bili predlagani kandidati primernejši od nominiranih. Zagotovljena mora biti tudi sledljivost načina poteka nabora teh kandidatov, kdo jih je povabil k sodelovanju in kako je bilo ugotovljeno izpolnjevanje meril za primernost kandidata iz prejšnjega odstavka.

49. člen
(ekonomsko socialni strokovni odbor)

(1) Ekonomsko socialni strokovni odbor (v nadaljnjem besedilu: ESSO) je posvetovalno telo uprave SDH.

(2) Namenjen je svetovanju upravi SDH s strani ključnih deležnikov v sistemu upravljanja, nima pa vodstvenih ali upravljaljskih pristojnosti. Daje mnenja in pobude upravi SDH s področja ekonomsko socialnih zadev.

(3) Naloge, pristojnosti in način delovanja ESSO so natančneje opredeljene v statutu SDH.

(4) Mnenja, predloge in priporočila ESSO je dolžna obravnavati uprava SDH in se do njih opredeliti.

50. člen
(sestava ESSO)

ESSO je sestavljen iz sedmih predstavnikov sindikalnih zvez oziroma konfederacij, reprezentativnih na ravni države, ki so člani Ekonomsko-socialnega sveta. Člane ESSO imenujejo sindikalne zveze oziroma konfederacije iz prejšnjega stavka, potrjuje pa uprava SDH. Mandat članov ESSO je pet let, člani ESSO pa izmed sebe izvolijo predsednika.